

SEANCES DU MARDI 22 MAI 1984
VERGADERINGEN VAN DINSDAG 22 MEI 1984ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERINGSEANCE DU MATIN
OCHTENDVERGADERING

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 2388.

PROJETS DE LOI (Discussion):

Projet de loi contenant le budget des services du Premier ministre de l'année budgétaire 1984.

Projet de loi ajustant le budget des services du Premier ministre de l'année budgétaire 1983.

1° Crédits Premier ministre;2° Crédits Politique et programmation scientifiques.Discussion générale (suite) « Crédits Premier ministre ». — *Orateurs*: MM. C. De Clercq, rapporteur, Delmotte, Cooreman, Vandezande, M. Martens, Premier ministre, p. 2388.

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 2388.

ONTWERPEN VAN WET (Bespreking):

Ontwerp van wet houdende de begroting van de diensten van de Eerste minister voor het begrotingsjaar 1984.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van de diensten van de Eerste minister voor het begrotingsjaar 1983.

1° Kredieten Eerste minister;2° Kredieten Wetenschapsbeleid en -programmatie.Algemene bespreking (voortzetting) « Kredieten Eerste minister ». — *Sprekers*: de heren C. De Clercq, rapporteur, Delmotte, Cooreman, Vandezande, de heer Martens, Eerste minister, blz. 2388.PRESIDENCE DE M. GRAMME, VICE-PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER GRAMME, ONDERVOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 10 h 05 m.

De vergadering wordt geopend te 10 u. 05 m.

CONGES — VERLOF

Mme Godinache-Lambert et M. Kevers, pour d'autres devoirs; MM. Vanderborcht et De Bremaeker, à l'étranger; Belot et Conrotte, pour raison de santé, demandent un congé.

Vragen verlof: mevrouw Godinache-Lambert en de heer Kevers, wegens andere plichten; de heren Vanderborcht en De Bremaeker, in het buitenland; Belot en Conrotte, wegens gezondheidsredenen.

— Ces congés sont accordés.

Dit verlof wordt toegestaan.

MM. Hiernaux, pour des devoirs administratifs; Califice et Mme N. Maes, pour d'autres devoirs; M. P. Peeters, à l'étranger, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce matin.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Hiernaux, wegens bestuursplichten; Califice en mevrouw N. Maes, wegens andere plichten; de heer P. Peeters, in het buitenland.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN DE DIENSTEN VAN DE EERSTE MINISTER VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1984

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN DE DIENSTEN VAN DE EERSTE MINISTER VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1983

1° KREDIETEN EERSTE MINISTER;

2° KREDIETEN WETENSCHAPSBELEID EN -PROGRAMMATIE

Hervatting van de algemene bespreking

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DES SERVICES DU PREMIER MINISTRE DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1984

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DES SERVICES DU PREMIER MINISTRE DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1983

1° CREDITS PREMIER MINISTRE;

2° CREDITS POLITIQUE ET PROGRAMMATION SCIENTIFIQUES

Reprise de la discussion générale

De Voorzitter. — Wij hervatten de algemene bespreking van de ontwerpen van wet betreffende de begroting van de diensten van de Eerste minister met het onderzoek van de kredieten «Eerste minister».

Nous reprenons la discussion générale des projets de loi relatifs au budget des services du Premier ministre par l'examen des crédits «Premier ministre».

Het woord is aan de rapporteur.

De heer C. De Clercq, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb de eer verslag uit te brengen betreffende de ontwerpen van wet houdende de begroting van de diensten van de Eerste minister voor 1984 en de aanpassing van de begroting 1983.

Wat het aanpassingsblad betreft van de begroting 1983, kan worden gezegd dat bij middel van dit aanpassingsblad de kredieten van titel I — lopende uitgaven, globaal met 5,2 miljoen werden verhoogd terwijl de niet-gesplitste kredieten van titel II - kapitaaluitgaven, met 10 miljoen toenamen.

In verband met de begroting van de diensten van de Eerste minister voor het begrotingsjaar 1984 werden de kredieten als volgt uitgetrokken: titel I — lopende uitgaven, 1 miljard 926 miljoen; titel II - kapitaaluitgaven, zijnde de niet-gesplitste kredieten, 1 miljard 902 miljoen achthonderdduizend frank; ordonnanceringskredieten, 2 miljard 244 miljoen tweehonderdduizend frank.

Anderzijds worden nieuwe vastleggingsmachtigingen verleend voor een totaal van 1 miljard 681 miljoen driehonderdduizend frank. Tegenover de aangepaste begroting van het jaar 1983 stijgen de lopende

uitgaven met 100,7 miljoen, of 5,5 pct., de niet-gesplitste kapitaaluitgaven dalen met 270,3 miljoen, of min 12,4 pct., terwijl de ordonnanceringskredieten stijgen met 264,6 miljoen of 13,3 pct.

De nieuwe vastleggingsmachtigingen voor 1984 dalen met 1 miljard 856 miljoen, of min 52,4 pct.

Bij deze kredieten dient te worden aangestipt:

Ten eerste, de personeelsuitgaven evolueren van 205,4 miljoen naar 219,4 miljoen. Dit vertegenwoordigt een stijging met 6,8 pct., die te wijten is aan de te verwachten toename van het indexcijfer. Er dient te worden genoteerd dat de personeelsuitgaven ongeveer 33 pct. van de begroting van de sector vertegenwoordigen.

Ten tweede, de werkingskosten bereiken 79,8 miljoen in 1984, tegenover het krediet van 56,9 miljoen voor de aangepaste begroting 1983.

Het is voornamelijk te wijten aan de inschrijving van een nieuwe begrotingspost van 13,8 miljoen tot dekking van de uitgaven in verband met het onderhoud en de werking van het informaticaprogramma van de regering. Wij komen daar dadelijk op terug.

Voor de inkomensoverdrachten bereiken de kredieten 356,8 miljoen, tegenover 455 miljoen voor 1983. Deze vermindering is voornamelijk het gevolg van het feit dat in de begroting 1983 een krediet was uitgetrokken voor de betaling van de syndicale premies voor de referentiejaar 1982 en 1981, terwijl in de begroting van 1984 slechts een krediet nodig was voor het referentiejaar 1983, aangezien de achterstand inzake de uitbetaling van de syndicale premies was ingelopen.

Met betrekking tot de overheidsopdrachten heeft de Eerste minister verklaard dat een drietal aanvullingen dienen te geschieden.

Ten eerste, de reglementering op de overheidsopdrachten werd op verscheidene punten aangepast.

Ten tweede, verscheiden omzendbrieven werden opgesteld, waaronder deze betreffende de splitsing van bepaalde projecten in projecten van geringer omvang. Daarbij is het de bedoeling de kleine en middelgrote ondernemingen in grotere mate bij de overheidsopdrachten te betrekken.

Ten derde, er werden een reeks voorstellen onderzocht door de Commissie voor de overheidsopdrachten, zoals bijvoorbeeld, het ontwerp betreffende de bescherming van de zelfstandigen en de kleine en middelgrote ondernemingen die schuldeiser zijn van de openbare besturen.

Er werd ook nog een reglementering onderzocht met betrekking tot de problemen in de bouwsector.

Over het Hoog Comité van toezicht verklaarde de Eerste minister dat er in de loop van 1983 4187 gerechtelijke processen-verbaal en 557 administratieve verslagen werden opgesteld. De werkingsfeer van die dienst werd vooral op het gerechtelijk vlak uitgebreid en sluit aan bij een stijgende trend gespreid over verscheidene jaren, terwijl het aantal tussenkomsten op administratief vlak afnam.

Er wordt ook mededeling gedaan van de bijzondere dossiers die werden behandeld, met name de belastingontduiking, de gewestplannen, Distrigaz, het gebruik van toelagen, onregelmatigheden in de boekhouding van een stad in het Waalse Gewest, zaken in verband met diefstallen, vervalsingen enzovoort, en de zaak in verband met de beweerde onregelmatige beleggingen van de ziekenfondsen.

Op de bespreking werd ook, onder meer, een vraag gesteld over het «Bistel», *Belgian Information System by Telephone*. Daarover heeft de Eerste minister de volgende toelichting verschaft. Het project verloopt in twee fasen, een voorlopige en een definitieve. In de voorlopige fase werd enkel overgegaan tot het installeren van toestellen waarmee de gewone gebruikers progressief aan de nieuwe werkmethode zouden kunnen wennen.

Er werd overgegaan tot de aankoop van een 120-tal videotex-terminals en 17 tekstverwerkers. Een huurcontract werd afgesloten voor het gebruik van computers en de vereiste software.

Sinds 9 september 1983 is de voorlopige fase operationeel. Dit betekent dat op de bedoelde secretariaten alle dactylowerk elektronisch geschiedt en dat alle telexen van Belga, UPI, Reuter en AFP kunnen worden geraadpleegd op alle kabinetten. Bovendien werd een elektronisch bieveenbussysteem geïnstalleerd.

Over de definitieve fase kan worden gezegd dat op 25 mei 1983 de offertes werden geopend van de bedrijven die ingeschreven hebben op het bestek voor het definitieve project. Op het ogenblik wordt met de drie overblijvende firma's onderhandeld over het opstellen van een definitief contract.

Ik kan er als voorzitter van het College van quaestoren aan toevoegen dat ook de Senaat beslist heeft een aansluiting te nemen op het Bistel-informaticaproject.

Ook het mediabeleid kwam in de commissie ter sprake. In 1983 werden bedragen toegewezen als rechtstreekse hulp aan de opiniërs. U gelieve op bladzijde 11 het detail dienaangaande te vinden. Samengevat komt het erop neer dat de Nederlandstalige dagbladen 72 449 999 frank toelagen hebben ontvangen. De krantengroep van *De Standaard* heeft het krediet van 9 710 842 frank niet opgevraagd.

De Franstalige dagbladen kregen samen 72 450 001 frank, *Grenz Echo* 6 440 000 frank en het agentschap Belga 9 660 000 frank. In dat verband werd nog gewezen op het onderscheid tussen de rechtstreekse en de onrechtstreekse hulp aan de pers. De bevoegdheden van de wet van 8 augustus 1980, die de aangelegenheden met betrekking tot de radio- en televisie-uitzendingen regelt, werden aan de gemeenschappen overgedragen met uitzondering van de handelspubliciteit en de regeringsmededelingen.

In het bulletin van *Vragen en Antwoorden* van de Kamer van volksvertegenwoordigers van 10 april 1984 heeft de Eerste minister een parlementaire vraag beantwoord van collega Beerden met betrekking tot de steun aan de pers, waarin de cijfers voor de jaren 1980, 1981, 1982 en 1983 naast elkaar en volledig werden opgenomen.

Met betrekking tot de vraag of de hulp aan de opiniërs al dan niet nationaal is, kan uw rapporteur verwijzen naar het Kamerverslag, document 434, van de legislatuurjaren 1978-1980, nr. 2, bladzijde 103, waar gezegd wordt: «Tijdens de parlementaire voorbereiding, zowel in de commissie als in de openbare vergadering, werd namens de regering verklaard dat de hulp aan de opiniërs een nationale bevoegdheid is.» Een amendement om de geschreven pers toe te voegen aan de bevoegdheden van de gemeenschappen werd verworpen.

Het ontwerp van wet houdende de begroting van de diensten van de Eerste minister voor het begrotingsjaar 1984, alsmede het ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van de Diensten van de Eerste minister voor het begrotingsjaar 1983, kredieten Eerste minister, werden aangenomen met 8 stemmen tegen 4. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — La parole est à M. Delmotte.

M. Delmotte. — Monsieur le Président, monsieur le Premier ministre, chers collègues, l'examen du budget du Premier ministre constitue chaque année l'occasion de mettre en discussion l'ensemble de la politique gouvernementale puisque le vote de chaque budget — et spécialement de celui du chef du gouvernement — marque la confiance ou la défiance à l'égard de la politique qui a été menée.

Je répète une fois de plus que nous aurions préféré — en notre qualité de parlementaire — pouvoir jouer le rôle qui aurait dû être le nôtre, c'est-à-dire à la fois exercer un contrôle sur les actes exécutifs et légiférer de manière complète comme le prescrit la Constitution.

Malheureusement, le recours systématique et renouvelé aux pouvoirs spéciaux — les plus étendus de l'histoire de ce pays — a fait du Parlement une chambre d'entérinement dans toutes les matières réglées par arrêtés royaux numérotés. En effet, il ne reste maintenant aux Chambres législatives qu'à émettre un vote bloqué de ratification des arrêtés royaux numérotés alors qu'ils sont déjà exécutés et que les mesures qu'ils prescrivent sortent leurs effets.

Quel paradoxe pour un gouvernement qui déclarait vouloir revaloriser la fonction du Parlement! Ce n'est pas ainsi que nous concevons la démocratie. Tout au long de ces trente mois de gouvernement Martens V, nous nous sommes opposés à cette méthode de gouvernement que nous ne jugeons pas conforme à la Constitution. Les pouvoirs spéciaux qui, de toute manière, ne se conçoivent que dans des circonstances exceptionnelles, ne peuvent être aussi étendus ni quant à leur durée ni quant à l'ampleur du blanc-seing donné à l'exécutif.

Je n'énumérerai pas à nouveau l'ensemble des arguments qui condamnent cette manière de concevoir la conduite des affaires dans un pays de démocratie parlementaire. Ces pouvoirs spéciaux ont enfin cessé le samedi 31 mars. Malheureusement, leurs effets pernicieux et leurs conséquences néfastes vont encore longtemps se faire sentir et d'une manière qui est loin d'aller dans le sens du progrès social.

Puisque la période proprement dite des pouvoirs spéciaux est révolue, je voudrais émettre deux réflexions pour tirer, dans le cadre du jugement

de votre politique, monsieur le Premier ministre, un certain enseignement de cette période noire pour le Parlement.

Tout d'abord, contrairement à ce qu'argumentait le gouvernement, ce n'était pas l'urgence qui dictait l'octroi de pouvoirs spéciaux. Le Parlement aurait pu en vingt-sept mois légiférer dans chacune des matières réglées par arrêtés numérotés.

En outre, la discussion, spécialement en commission, aurait évité une série d'erreurs dues à une législation élaborée dans le secret des cabinets ministériels, la plupart de nos ministres en sont convenus. La raison véritable de l'octroi des pouvoirs spéciaux est ailleurs. Les pouvoirs spéciaux déchargeaient certains parlementaires qui soutiennent le gouvernement, d'oser prendre totalement leurs responsabilités, d'oser dire «non» à certaines mesures qui allaient trop loin, d'oser déposer des amendements pour modifier l'inacceptable.

D'une part, toute la responsabilité des mesures antisociales était ainsi assumée par le gouvernement et les membres de sa majorité qui, au fond d'eux-mêmes, n'étant pas d'accord sur certaines mesures antisociales, pouvaient se laver les mains.

D'autre part, le gouvernement trouvait son compte dans cette procédure. Il n'avait pas à se soucier d'une éventuelle fronde des parlementaires de sa majorité. En même temps, il muselait l'opposition en l'empêchant de discuter et d'amender des mesures qui portaient atteinte aux acquis sociaux.

En vingt-sept mois, grâce à deux périodes de pouvoirs spéciaux, notre société a été profondément modifiée au point de vue social. Les acquis sociaux ont été revus à la baisse et d'une manière unilatérale, sans débat démocratique. Je dis «de manière unilatérale» parce que si, de toute évidence, des sacrifices étaient indispensables pour réduire les déficits financiers, ils ne devaient pas être imposés presque exclusivement à une seule catégorie sociale.

Qui pourrait nier que, si le Parlement avait pu débattre des mesures de rigueur à prendre, celles-ci auraient différé des mesures actuelles dans le sens d'un plus grand équilibre et d'une meilleure répartition des sacrifices?

Une partie importante du plan de Valduchesse devait pouvoir être discutée devant les Chambres législatives.

Votre gouvernement vient de déposer un premier projet de loi de redressement économique. Nous aurions pu espérer que le Parlement, après la longue période de mise en sommeil par les pouvoirs spéciaux, puisse exercer enfin et de nouveau ses prérogatives, et, notamment, de manière complète, son droit d'amendement.

Dans la continuation de l'esprit qui est le vôtre depuis trente mois, après avoir opéré une légère modification en matière d'enseignement et de prêt hypothécaire, vous exigez de votre majorité de restreindre sa faculté d'amender votre texte.

Après la demande que vous avez faite à votre majorité de vous céder la délégation de pouvoir la plus étendue et la plus longue de notre histoire parlementaire, vous exigez maintenant d'elle une renonciation à ses droits de modifier de manière significative les textes gouvernementaux.

Nous sommes bien loin du débat qui devait s'instaurer au Parlement et des déclarations d'intention de votre gouvernement de permettre la revalorisation du rôle des assemblées législatives.

Nos inquiétudes portent sur le second projet de loi de redressement économique. Dans les matières fiscales et économiques qui concernent les entreprises, une offensive, se dessine de plus en plus nettement. Dès la mi-avril, l'*Echo de la Bourse* annonçait: «Le *Vlaams Economisch Verbond* s'inquiète: le pays est surimposé par la fiscalité et la parafiscalité.» Le *Pourquoi Pas?* enchaînait: «L'imposition des hauts revenus est trop élevée.» Visiblement, cette inquiétude ne concernait que les titulaires des hauts revenus et non les allocataires sociaux.

Depuis, le tir s'intensifie. La Feb a clamé que les résultats du plan d'austérité se révéleraient bien meilleurs en laissant aux entreprises le bénéfice de la modulation salariale. M. Laysen, président récemment désigné, se lançait même dans des envolées lyriques: «Un âne trop chargé, même battu, ne peut plus avancer.» Je ne parlerai pas des termes, non parlementaires, employés pour qualifier la taxation des bénéfices, exceptionnels des entreprises, lors de la présentation du bilan d'un grand groupe industriel. Faut-il le citer?

Le président lui-même n'a pas ménagé, mercredi, ses critiques à l'égard de la pénalisation des superbénéfices des entreprises, qualifiant les mesures gouvernementales — L'*Echo de la Bourse* reprend le terme — de

« foutaises ». Il s'agit là d'un propos fort singulier de la part de quelqu'un qui, en certaines circonstances, vole à votre secours et pour le plus grand bénéfice de qui vous savez.

Il faut craindre, monsieur le Premier ministre, que le gouvernement Martens-Gol ne figure dans notre histoire comme celui de la régression sociale à la suite du poids libéral qui s'y fait trop lourdement sentir.

Ce plan d'austérité compte, en vérité, peu de mesures inspirées par la doctrine social-chrétienne qui est la vôtre. Par contre — j'ai déjà eu l'occasion de m'en expliquer à cette tribune —, on y retrouve les idées néo-libérales : accentuation des inégalités sociales, rupture de la solidarité à l'égard des inactifs, aide au capital plutôt qu'au travail, tendance à la privatisation que ce soit en matière de pensions ou dans les services publics.

Que reste-t-il dans votre politique de ce que vous appelez « le personnelisme chrétien » ? Vous menez une politique dure sans générosité, celle qui écrase les plus faibles qui sont aussi les plus nombreux et favorise les plus compétitifs. C'est le retour du libéralisme du XIXe siècle qui aurait fait peu neuve en relisant les nouveaux philosophes. Vous ne désirez plus corriger les inégalités sociales. Vous vous contentez simplement de maintenir au même niveau d'allocations ceux qui sont à la limite du quart monde. Ainsi, vous pensez avoir suffisamment accompli votre devoir. C'est la négation même du mouvement social de ces cinquante années et de ce que vous appelez « le personnelisme chrétien ».

Après les grèves de l'année dernière menées par les travailleurs du secteur public, les propositions de Valduchesse ont suscité de nouveaux mouvements, la base réagissant de façon spontanée malgré l'attitude attentiste de certains appareils syndicaux. Les dissensions au sein de la CSC, les manifestations de déception qui voient le jour un peu partout, le pessimisme de plus en plus généralisé de la jeunesse, tout cela témoigne d'une conscience plus nette dans le public du déséquilibre des sacrifices demandés et de leur inutilité.

Le plan de Valduchesse ne représente pas, contrairement aux affirmations trop souvent répétées, le seul remède à la crise. Le PS a, durant vos trente mois de gouvernement, proposé d'autres solutions basées notamment sur la relance sélective.

L'alternative socialiste dont vous connaissez les sept principales lignes de force, présente une réponse globale et cohérente à votre politique de déséquilibre social. Elle a l'avantage d'éviter — tout en réalisant des économies que nous savons nécessaires — le démantèlement de notre système de sécurité sociale sans revenir, comme le font les arrêtés de pouvoirs spéciaux, à la notion d'assistance sociale et d'état de besoin. Elle permet aux régions, dotées des moyens nécessaires, de mener des politiques adaptées à leurs besoins économiques et sociaux. Elle n'oblige plus les travailleurs à payer seuls le poids de la crise, la promotion de l'emploi et le déficit des finances publiques étant pris en charge proportionnellement à leurs moyens par chacune des composantes de notre société. Nous préconisons également un contrôle des prix effectifs qui évitera les distorsions de plus en plus insupportables entre les prix à la consommation qui ne cessent de grimper, et les salaires soumis à un index que vous avez lissé et que vous modérez, en outre, de trois fois 2 p.c.

Dès la publication de votre plan, la FGTB a publié également un « plan alternatif » dont l'esprit consiste à trouver les ressources budgétaires nécessaires, non en taxant exagérément les travailleurs et les allocataires sociaux, mais en affectant à la relance de l'emploi l'accroissement de la productivité des entreprises. Ainsi, le monde du travail ne serait plus seul à contribuer à titre principal à la relance économique et à la stabilisation des finances publiques.

Et sur le fond et sur la forme, la pression libérale, monsieur le Premier ministre, est de plus en plus au sein de votre gouvernement. Dans tous les domaines, vous en êtes certainement conscient, le ton du PRL se durcit.

Quel bilan peut-on tirer de trente mois de gouvernement Martens ?

Depuis plus de deux ans, sous votre direction — et c'est votre politique qui est jugée aujourd'hui —, le gouvernement affirme qu'il consacre ses efforts à « sortir durablement notre économie de l'ornière profonde où elle s'est enfoncée pour répondre efficacement au problème majeur de notre société, à savoir la crise de l'emploi et la montée du chômage ». Ce sont vos propos, monsieur le Premier ministre.

Le gouvernement affirme également : « En 1983, l'augmentation du nombre des chômeurs complets indemnisés ou non a pu être limitée à l'accroissement naturel de la population active. »

Cette affirmation ne reflète hélas ! pas la réalité. Voici les chiffres. Selon la Banque Nationale, en 1983, la population active s'est augmentée de 19 000 unités alors que, selon la même source, l'emploi diminuait de 35 000 unités.

Depuis l'installation du gouvernement Martens-Gol en 1981, le nombre total des demandeurs d'emploi s'est accru de 137 000 unités.

En ce qui concerne la priorité des priorités, c'est-à-dire l'emploi, la politique menée est un échec total. Le nombre de chômeurs indemnisés a dépassé le demi-million. Le nombre des demandeurs d'emploi s'élève à 750 000 personnes si l'on tient compte des emplois temporaires et autres CST ou formules identiques.

En matière d'investissements, le bilan n'est pas plus brillant. En imposant des restrictions salariales massives et en accordant des avantages fiscaux inespérés au capital à risque, le gouvernement avait naïvement pensé relancer l'investissement. Il faut reconnaître que — je cite le gouvernement — « les investissements n'ont pas encore repris le rythme escompté ». En réalité, les investissements en biens d'équipement dans le secteur privé ont reculé de quelque 4 p.c.

Dans un contexte déflationniste qui entraîne la baisse de la consommation, il n'est évidemment pas intéressant pour les entreprises d'investir puisque les perspectives de débouchés sur le marché intérieur, à cause de votre politique, sont nulles ou négatives. Les lamentations des classes moyennes et du patronat de la construction le démontrent à suffisance.

Nous avons entendu, dimanche dernier, les réactions de ceux qui, depuis le début de ce gouvernement, vous soutiennent à bout de bras, mais qui en sont lassés. Je veux parler des représentants attirés des classes moyennes.

Pendant plus d'un an, vous avez refusé de reconnaître le caractère déflationniste de votre politique que nous ne cessons de dénoncer. Ce sont maintenant les classes moyennes qui, après le monde du travail, commencent d'être touchées par cette politique principalement favorable aux grandes entreprises.

Lors du débat télévisé de dimanche — j'y fais allusion une fois encore —, le responsable des petites et moyennes entreprises déclarait que votre politique de déflation provoque un rétrécissement important du marché intérieur qui pénalise les PME, lesquelles dans leur majorité n'exportent évidemment pas.

Pour soutenir l'incitation à l'investissement, il faut autre chose que la perspective du profit. Il faut l'espérance de débouchés, il faut des taux d'intérêt réduits, il faut un développement de la recherche dans les entreprises belges en vue de la promotion de produits nouveaux.

Sans ces conditions, que le programme alternatif du PS — auquel j'ai fait allusion — veut réaliser, la politique actuelle se contente d'augmenter le bénéfice des institutions bancaires — reprenons le bilan de la Société Générale — sans promouvoir ni l'emploi ni même la relance industrielle. Les commentaires de « votre » président, M. Leysen, sur les superbénéfices actuels des entreprises sont éclairants.

La politique de modération salariale, qu'elle concerne les travailleurs du secteur public ou privé ou les allocataires sociaux...

M. Martens, Premier ministre. — Monsieur Delmotte, vous n'avez pas de chance. Les derniers chiffres publiés ce matin contredisent tout ce que vous venez de déclarer. Je les citerai.

M. Delmotte. — Je n'ai pas un cabinet à mon service !

M. Martens, Premier ministre. — Je dois dès à présent faire remarquer — en m'exprimant de manière très modérée — que vos chiffres ne sont pas exacts, surtout en ce qui concerne la Wallonie.

Mme Remy-Oger. — A chacun ses sources !

M. Delmotte. — Monsieur le Premier ministre, nous enregistrons avec plaisir ces informations, en espérant qu'elles ne soient pas démenties dans les quarante-huit heures qui suivront.

M. Martens, Premier ministre. — Ce seront des informations très positives, monsieur Delmotte.

M. Delmotte. — Je reprends mon exposé.

La politique de modération salariale, qu'elle concerne les travailleurs du secteur public ou privé ou les allocataires sociaux, va engendrer un impact négatif sur les rentrées fiscales et les rentrées de sécurité sociale.

Le plan d'austérité n'aura, dès lors, pas l'effet annoncé en matière de réduction du déficit des finances publiques.

L'aspect le plus grave de la politique du gouvernement Martens V est le risque de l'inutilité de l'effort imposé au monde du travail. Celui-ci risque d'avoir payé pour rien. Non seulement les revenus diminuent — le saut d'indexation de 2 p.c. pendant trois ans représente pour une personne qui touche 25 000 francs par mois une perte de 18 000 francs —, mais, en outre, les prix augmentent: 7,7 p.c. d'inflation en 1983, soit le double de l'Allemagne ou de la Hollande. Notre programme alternatif comporte un contrôle effectif des prix. Vous vous gardez bien de le pratiquer!

Faut-il parler de la dette publique qui de 1980 à 1983 est passée de 240 000 à 370 000 francs par citoyen, la dette extérieure passant de 380 à 850 milliards en deux ans? Peut-être nous dira-t-on tout à l'heure qu'on a fabriqué, pour ce matin, d'autres chiffres!

Faut-il parler des Vipo dont 140 000 vont être exclus du régime des remboursements préférentiels? Faut-il parler des 100 000 cohabitants qui vont être exclus du régime de chômage?

En matière d'assurance sociale, la notion de solidarité disparaît de plus en plus et est remplacée par la notion d'assistance minimale. Bien qu'individuellement chaque travailleur ait cotisé, la notion d'enquête sur les ressources et de situation familiale gagne du terrain pour conditionner l'octroi d'une allocation. Celle-ci ne constituera plus un droit social, mais une indemnité de secours plus ou moins temporaire.

Ces mesures, prises parmi d'autres, sont profondément injustes et n'aideront d'ailleurs pas de manière déterminante au redressement des finances publiques. Sous prétexte de réalisme, elles sont abusives et manquent de générosité, je l'ai dit tout à l'heure.

Il n'est pas réaliste, monsieur le Premier ministre, de manquer de générosité.

Un redressement économique ne s'opère pas en réduisant les allocations aux plus faibles, pour lesquels ces montants représentent pratiquement un minimum vital.

Pareille politique déflationniste accentue la spirale de la régression économique. Nous pensons au contraire que la promotion de l'emploi, qui est l'objectif prioritaire, passe par la redistribution du temps de travail, ce que permet l'accroissement de la productivité des entreprises.

Lors de la constitution de votre gouvernement, vous avez soutenu que de lourds sacrifices s'imposaient pour rétablir l'équilibre budgétaire et, en général, la situation économique et sociale.

Vous avez pris les mesures que nous connaissons par un premier train d'arrêtés de pouvoirs spéciaux, en indiquant que les effets ne seraient pas immédiats mais que les résultats ne manqueraient pas de se faire sentir à moyen terme. Cette prévision était creuse. La situation a continué de se détériorer.

Une seconde période de pouvoirs spéciaux a donc dû suivre. Vous avez tenu le même discours: les effets se feront sentir plus tard. Maintenant, votre gouvernement dépose une première loi de redressement économique en exigeant un vote bloqué de sa majorité et en annonçant déjà une seconde loi.

Le discours invariable de votre gouvernement, selon lequel les effets bénéfiques de sa politique déflationniste se feront sentir dans l'avenir, n'est plus crédible. Aucune amélioration ne s'est manifestée ni en matière de déficit des finances publiques — la préparation du budget de 1985 sera intéressante à cet égard —, ni dans la relance des investissements, ni dans l'emploi.

A ce propos — j'y reviens —, M. Leysen a été obligé de venir au secours du gouvernement, en annonçant le maintien du niveau de l'emploi jusqu'à la fin de l'année.

Il faut remarquer qu'il est aussitôt désavoué par les classes moyennes et les PME non affiliées à la Feb qui estiment, à juste titre, que M. Leysen dépasse son mandat puisqu'il ne peut s'engager que pour les membres de son organisation et non pour la majorité des classes moyennes et des petites et moyennes entreprises.

En réponse aux critiques d'inefficacité de votre gestion, vous reportez indéfiniment à plus tard les résultats d'une politique de déflation excessive et — c'est le moins qu'on puisse dire — peu sociale.

Je vais en terminer en évoquant succinctement les rapports entre communautés et régions. Un autre critique fondamentale de la politique du gouvernement aux destinées duquel vous présidez, se place au niveau communautaire. Non seulement la Région bruxelloise n'est pas dotée du statut de région à part entière qui lui revient et aucun accord

gouvernemental n'existe à ce propos, mais, en outre, les ministres francophones, notamment ceux du PRL, réclament la mise au frigo communautaire de tout problème de cet ordre.

Toutefois, dans le même temps, les chambres flamandes du Conseil d'Etat rendent des arrêts défavorables aux francophones de la périphérie bruxelloise, sans parler des Fourons.

L'année écoulée a marqué également la fin de la solidarité nationale en ce qui concerne la sidérurgie. Les Wallons, par leurs droits de succession, financeront dorénavant Cockerill-Sambre. Toutefois, c'est l'Etat central — et vous l'avez voulu ainsi afin de briser la solidarité — qui continue de déterminer la stratégie industrielle. C'est la définition d'une société coloniale: les uns paient, les autres décident.

C'est une solution que les Wallons ne peuvent admettre. La politique du gouvernement Martens-Gol est inacceptable par ceux qu'animent des sentiments réellement progressistes, les économies ne pouvant, en effet, se réaliser unilatéralement au détriment du monde du travail.

Cette politique est inacceptable également pour les francophones qui voient le statut de la Région bruxelloise indéfiniment reporté. Elle est enfin inacceptable pour les Wallons qui assistent au démantèlement systématique de leur tissu industriel.

Ce sont là des raisons profondes du vote négatif que nous émettrons à l'égard de la politique que vous continuez à mener. (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Cooreman.

De heer Cooreman. — Mijnheer de Voorzitter, na de toespraak van de heer Delmotte zou men kunnen denken dat wij het debat over de Rijksmiddelenbegroting voeren.

De heer Martens, Eerste minister. — De Europese verkiezingen naderen.

De heer Cooreman. — Ik wil bij het begin van mijn betoog er de nadruk op leggen dat het land zich verheugt in een regering die regeert en die het geluk heeft Eerste minister Martens aan haar hoofd te hebben. Deze regering heeft het beleid in het land omgebogen en er is een nieuw beleid tot stand gekomen. Het is onmogelijk in twee of zelfs in vier jaar tijd het nefaste beleid dat sinds vele jaren in ons land werd gevoerd, zomaar weg te werken en in een periode van internationale crisis volledig uit de problemen te geraken. Mijnheer de Eerste minister, niet alleen het Parlement, maar het hele land bewondert de inzet, de moed, het doorzettingsvermogen en de wil om uit de crisis te geraken.

In deze context wilde ik een tweetal opmerkingen maken nopens deze begroting. Ik hoop hiermee vooral aan een van de vele mythes die worden verspreid, een einde te maken, namelijk dat de problemen zouden opgelost zijn indien men de rijken meer belastingen zou laten betalen. Zo wordt er ook gevraagd waarom de parlementsleden geen belastingen betalen. Men denkt blijkbaar dat wij dat niet doen. Ik vermoed dat er een groot enthousiasme zal zijn in het halfroond wanneer men zou voorstellen onze vergoeding volledig te belasten! Ik zelf heb daar geen bezwaar tegen.

Ik zal een aantal cijfers citeren die aantonen hoezeer de belastingen zouden moeten worden verhoogd om de problemen op te lossen. De Rijksmiddelenbegroting werd dit jaar ingediend met een tekort van 505 miljard. Ingevolge allerlei omstandigheden, zoals de stijging van de renten, dreigt dit tekort uit te lopen tot 570 miljard. Daarom heeft de regering een herstelplan uitgewerkt. De cijfers die ik zal mededelen, werden opgemaakt op basis van de inkomsten van het jaar 1980. Ik heb ook de cijfers voor de inkomsten van het jaar 1981, maar bij wijze van voorbeeld zal ik mij houden aan de cijfers voor 1980. In 1980 bestond er nog geen solidariteitsbelasting, zodat de meegedeelde cijfers optimistisch zijn dan die welke wij op het ogenblik ter zake terugvinden.

Indien men in 1980 de inkomens vanaf 1 180 000 frank à 100 pct. zou hebben belast, zou dit 50 miljard meer hebben opgebracht voor de Staat. Indien men in 1980 100 miljard meer inkomsten had willen hebben, zou men de inkomens vanaf 650 000 frank à 100 pct. hebben moeten belasten. Indien men 200 miljard meer inkomsten had willen hebben, dan zou men de inkomens vanaf 380 000 frank à 100 pct. hebben moeten belasten. Indien men tenslotte het tekort van 1980, dat 450 miljard bedroeg, volledig had willen dekken door het heffen van belastingen op de inkomens, had men de inkomens vanaf 220 000 frank aan 100 pct. moeten belasten. Dit wil zeggen dat personen met een jaarlijks inkomen

van 220 000 frank netto bijna niets zouden overhouden, maar op een normale wijze zouden worden belast.

Deze cijfers werden beschikbaar gesteld door het Nationaal Instituut voor de Statistiek en verzameld en in de computer verwerkt door professor Caulier van de UCL. Zij werden ook gepubliceerd in een tijdschrift.

Ik citeer die cijfers om aan te tonen dat wij niet via een verhoging van de belastingen de werkloosheid zullen kunnen verminderen. Wij moeten iets doen aan het tekort van de Rijksmiddelenbegroting, want dat ligt aan de basis van de zeer hoge rentevoeten in ons land. Men betaalt 12 pct. op een nieuwe lening die is uitgeschreven, maar in Duitsland en Nederland varieert de rente tussen 8 en 9 pct. en in Zwitserland bedraagt ze 3 pct. Wij betalen meer in België omdat er een risico aan verbonden is. De Belgen zijn nog zeer rijk, van de rijksten ter wereld, maar de Belgische Staat is één van de Staten die met de grootste financiële moeilijkheden heeft te kampen.

Dit wil niet zeggen dat wij dat zomaar moeten ondergaan. Wij moeten de crisis willen bestrijden, met investeringen, met tewerkstelling en met verschillende andere middelen.

De heer Luyten. — De Belgen zijn zogezegd rijk, maar er is een beroemde uitspraak die zegt dat er geen Belgen zijn.

De heer Cooreman. — Die uitspraak laat ik voor uw rekening.

Ik besluit dat men elke begroting moet nagaan op efficiëntie en op uitgaven. Bij alle begrotingen moeten inspanningen worden gedaan om de uitgaven van de Staat te verminderen. Daar moeten wij allemaal voor zorgen. Dat is één van de weinige mogelijkheden om door de crisis te raken.

Ik zal twee punten behandelen uit de begroting van de Eerste minister, ten eerste, de toelagen aan de pers, aan wat men noemt de opiniepers, goed voor 161 miljoen.

Collega Constant De Clercq heeft in zijn verslag een overzicht gegeven van de verschillende dagbladen die deze toelagen genieten, met de bedragen.

Ik zal het principe zelf vandaag niet behandelen en vandaag ook geen amendement indienen. Toch vraag ik de Eerste minister en mijn collega's zich hierover te bezinnen. Ik stel voor deze toelage jaar na jaar geleidelijk te verminderen. Misschien is de pers niet dynamisch genoeg. Er verschijnen immers regelmatig op mooi glanzend papier nieuwe weekbladen van allerlei aard die wel leefbaar zijn.

Verder is er de problematiek van de informatie. Ik zou die 161 miljoen liever zien toekennen aan radio en tv, hoewel daar ook veel vragen rijzen over de objectiviteit van de informatie. Men zou dat bedrag desnoods kunnen aanwenden voor informatie in het algemeen. Daarvoor wordt immers veel te weinig gedaan.

Wij moeten ons daarover bezinnen. Vanaf 1985 zou men deze 161 miljoen geleidelijk kunnen verminderen.

De heer Seeuws. — Als u het vrije woord wil afschaffen, zou u dat ook moeten doen in andere sectoren waar toelagen voor die vrije meningsuiting worden gegeven, die miljarden bedragen, en waar ook geen eigen inkomsten tegenover staan.

De heer Cooreman. — Het overzicht van de Nederlandstalige pers 's morgens begint altijd met *De Morgen* en *Vooruit*. Men begint met een of andere zin, en zegt pas achteraf dat het uit *De Morgen* of *Vooruit* komt. Iedereen denkt dan dat die zin tot het nieuws behoort. Van objectiviteit gesproken!

De heer Seeuws. — Dat is niet de vraag die ik heb gesteld. Uw antwoord gaat over iets anders.

De heer Cooreman. — Ik ben bereid een algemeen debat over de informatie te voeren.

De heer Seeuws. — Als u het vrije woord wil afschaffen, moet u het zo doen.

De heer Cooreman. — Ik luister ook regelmatig naar het vrije woord, als ik in de wagen zit. Als ik hoor hoe er altijd in één bepaalde richting aanvallen worden gedaan, dan is dat volgens mij niet de manier om de informatie en het pluralisme te stimuleren.

De heer Seeuws. — Als u de toelagen weigert, bevordert u de gewetensvrijheid ook niet.

De heer Cooreman. — Ik herinner aan wat er vorige zaterdag in Ronse gebeurd is met minister Coens. Hij werd uitgejouwd en uitgescholden en met eieren en tomaten bekogeld. Als dat verdraagzaamheid en pluralisme is dan zeg ik dat ik van zo'n soort verdraagzaamheid en pluralisme niet moet weten.

Mme Remy-Oger. — Monsieur Cooreman, est-ce une leçon de tolérance que vous nous donnez?

M. Cooreman. — Il est ministre, madame, et cela s'est passé en présence d'un député du Parlement européen. Il n'a pas bronché.

Mme Remy-Oger. — Il ne faut pas donner de leçon de tolérance.

M. Cooreman. — Je ne fais pas la leçon. Moi, je prône la liberté pour tout le monde et dans des conditions normales.

In de begroting van de Eerste minister vind ik ook toelagen aan de representatieve vakbewegingen ten bedrage van 30 miljoen en van 99,6 miljoen; 129 miljoen is dus bestemd voor de vakbewegingen. Ik beweer niet dat wij deze toelage moeten afschaffen. Integendeel, want de vakbonden kunnen een uiterst belangrijke rol spelen in het maatschappelijk leven vooral in crisistijd. Die toelage wordt trouwens verleend in uitvoering van de wet van 1980. Wij moeten echter wel de moed hebben om, op een ogenblik dat men moet besparen, ook deze uitgaven kritisch te bekijken. Indien wij op deze weg verder gaan moeten de bijdragen van de boeren aan de Boerenbond, aan het Boerenfront of aan om het even welke organisatie betaald worden door het ministerie van Landbouw, moeten de bijdragen van de middenstanders betaald worden door het ministerie van Middenstand. Nochtans gaat het hier om persoonlijke bijdragen verschuldigd wegens het al dan niet vrijwillig toetreden tot een beroepsorganisatie. Zo betalen de advocaten hun bijdrage aan de Orde van advocaten, de dokters aan de Orde van geneesheren.

Ik heb geen amendement ter zake ingediend. Ik vraag enkel dat wij de moed zouden hebben om, op een ogenblik dat de Staat moet bezuinigen, op een ogenblik — zoals de heer Delmotte daarstraks heeft gezegd — dat men offers vraagt ook aan mensen met lagere inkomens, alle staatsuitgaven kritisch te onderzoeken ten einde na te gaan welke de meest efficiënte zijn. Het voorbeeld dat ik heb aangehaald is slechts één van de vele sectoren waar kan worden bespaard.

Het Parlement heeft de taak elke uitgave van de Staat kritisch te bekijken. U en de regering, mijnheer de Eerste minister, worden onder persie gezet door allerlei organisaties. Ik maak hun daarvoor geen verwijt want iedereen tracht op een of andere manier een toelage te krijgen. In crisistijd en vooral nu vaststaat dat wij vóór 1990 niet uit de crisis zullen geraken, moeten wij in de eerste plaats de moed hebben om alle uitgaven van de Staat oordeelkundig te onderzoeken ten einde na te gaan welke uitgaven werkelijk noodzakelijk zijn. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De heer Seeuws. — Men kan het Parlement afschaffen.

De Voorzitter. — Mijnheer Seeuws, indien u wil dat uw onderbrekingen in de *Handelingen* worden genoteerd, moet u in een micro spreken. Zoniet zijn die onderbrekingen voor de diensten onverstaaenbaar.

Het woord is aan de heer Vandezande.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, bij deze begroting wilde ik toch enkele problemen aan de orde stellen waarvan ik vraag dat ze thans een oplossing zouden krijgen omdat het nu lang genoeg duurt dat we met een kluitje in het riet gestuurd worden. Er is zelfs één bij waarover in het uitstekend verslag niet wordt gesproken, doch waarvan ik aanneem dat ik er antwoord zal op krijgen omdat ik het er vroeger nog over heb gehad.

Een eerste probleem betreft het Hoog Comité voor toezicht. Ik heb veel respect voor deze instelling die in het verleden enorme diensten heeft bewezen en dit ook nu nog doet.

Nochtans kan ik me van de indruk niet ontdoen dat ze zich met volle overgave werpt op de zaken die kleine lieden betreffen en de grote garnalen ongemoeid laat.

De heer Martens, Eerste minister. — Het Hoog Comité van toezicht houdt zich niet bezig met voetbal.

De heer Vandezande. — Ik ook niet. Ik heb ooit een zaak betreffende de ambtenarij aanhangig gemaakt, nadat ik in het Rekenhof twee dagen onderzoeken had verricht. De zaak was voor mij duidelijk. Het ging om ten onrechte opgestreken vergoedingen. De schuldvoeringsstaat van een hoger ambtenaar werd voor echt en deugdelijk verklaard door een ondergeschikte, wat wel eigenaardig leek. Er waren ook getuigenissen van beampten, waarvan om begrijpelijke redenen en omwille van de morele druk, de een na de andere door de knieën ging. Daartegenover stonden naar mijn gevoelen belangrijke en klare feiten. Mij werd gezegd dat men nogmaals een beroep zou doen op de lagere ambtenaar om de vorderingsstaat van de hogere ambtenaar te bevestigen en indien die bij zijn standpunt bleef, zou men de zaak klasseren. En aldus geschiedde.

Ik noem dit werk dat op een andere wijze kon worden gedaan, en gelet op de ijver van de kleine beampten, niet adequaat. Ik ga deze zaak in deze vergadering niet identificeren omdat het hier de plaats niet is. Ik moet zelfs geen antwoord hebben, mijnheer de Eerste minister. Alleen wil ik dat het Hoog Comité op een gelijke wijze optreedt tegenover iedereen. Nu kan men soms voor kleine vergripen kilo's papier produceren om de juiste toedracht van zaken aan het licht te brengen en daartegen komt mijn rechtvaardigheidsgevoel in opstand, vooral wanneer men ziet dat grote zaken niet worden onderzocht.

Een tweede zaak betreft de steun aan de opiniepers. Wij lezen dat aan Franstalige en aan Nederlandstalige zijde een gelijke steun aan de opiniepers is toegekend, ongeveer 72.000.000 frank aan beide zijden en ongeveer 6.500.000 frank aan *Grenz-Echo*.

Maar ik wil nu geen discussie openen over de juistheid van deze cijfers. Alleen groep-De Standaard liet de steun van ongeveer 10 miljoen frank liggen en vroeg er niet om. Wij zijn voorstanders, in het belang van de democratie, van een pluriforme dagbladpers, hoewel men voorwaarden kan koppelen aan de subsidie door bijvoorbeeld, de verplichte opname in te stellen van een objectief Kamer- en Senaatsverslag, al is het maar eenmaal per week, zodoende dat de lezer een weekoverzicht krijgt voorgeschreven door een andere pen dan die van zijn gewone reporter.

De heer Luyten. — Dan liefst zonder vermelding van de aanwezigheden!

De heer Vandezande. — Dit voorstel is in het verleden herhaalde malen op dit podium gedaan, niet alleen door mij maar ook door anderen.

Er is voorts het probleem van de opinieweekbladpers, die eveneens recht op leven heeft en daartoe niet altijd over de nodige middelen beschikt.

En hier rijpt het schoentje dan. De opinieweekbladpers zal ons een zorg zijn. Het is immers moeilijk, zo zegt men, het opiniërend karakter van een weekblad vast te stellen. Bijna tien jaar geleden zou, onder één van uw voorgangers, mijnheer de Eerste minister, een commissie worden samengesteld om dit probleem te onderzoeken. Bij mijn weten is de commissie nooit samengesteld, laat staan bijeengekomen.

Ook u, mijnheer de Eerste minister, hebt dit niet afgewezen, maar oplossen is een andere zaak. U wil ook een pluriforme democratische pers, maar dit schijnt dan niet te mogen gelden voor bepaalde van uw tegenstrevers. Wie de bal slaat, mag hem terug verwachten. U hebt geweigerd het probleem van de opinieweekbladpers onder ogen te zien, doch u verklaart het tegengestelde. Misschien hebt u nu een uitvlucht in de crisistoestand of misschien gelooft u ook nog in het fabeltje dat het moeilijk is vast te stellen welke weekbladen opiniërend zijn?

Een ander probleem is dat van de amnestie, waarvan ik hoop dat u als regeringsleider, mij niet zult verwijzen naar de minister van Justitie. Als coördinator van het regeringsbeleid mogen wij van u een antwoord verwachten. Ik wil niet alleen de onrechtvaardigheid aanhalen, maar ook de decennia verdrukking die wij te verduren hebben gehad motiveren genoegzaam het verlenen van amnestie. Ik zal hiertoe twee voorbeelden aanhalen: het eerste betreft mezelf, het tweede een algemene visie.

Tijdens de bezetting, in 1943, gaf ik mij als vrijwilliger, lid van de KSA — een beweging die u bekend is —, aan om mij bezig te houden met de arme kinderen die tijdens de vakantie ten koste van Winterhulp gedurende vertien dagen werden gevoed in de onderwijsinstelling waar ik mijn middelbaar onderwijs heb gevolgd. Binnen de muren van de onderwijsinstelling droegen wij ons uniform van de KSA. In onze jeugdige overmoed gingen wij eveneens met de jongens 's zondags naar de mis

en zongen een staplied. Wij, vermits we in uniform van de KSA door de straten van Leuven opstapten, werden door de *Civilfabndung* tegengehouden omdat wij ons bezondigden aan *deutschfeindliche Äußerungen*.

De heer Luyten. — Een privé-militie!

De heer Vandezande. — Na de mis werden we door de *Feldgendarmrie* in een auto gestopt en gevankelijk naar het justitiepaleis gevoerd waar we de hele dag werden ondervraagd. Inmiddels had men een beroep gedaan — dat heb ik achteraf vernomen — op de voorzitter van Winterhulp en op de oorlogsburgemeester van Leuven, professor Bruynoghe, die bij de Duitsers ten beste spraken. 's Avonds werden we, net vóór de avondklok, vrijgelaten. Na de oorlog, toen ik aan de universiteit moest beginnen, moest men een bewijs van burgertrouw hebben en dit werd mij geweigerd omdat burens van mij me in 1943 eveneens in uniform hadden zien marcheren en plots werden het *deutschfreundliche Äußerungen*. Zo kwam het dat ik voor hetzelfde feit tijdens de oorlog door de Duitsers werd gevangen gezet en zonder tussenkomst misschien naar Duitsland was weggevoerd geworden, terwijl ik na de oorlog voor hetzelfde feit « inciviek » werd verklaard en, niettegenstaande al mijn pogingen, de deur werd gewezen bij de burgemeester. Gelukkig kon ik nog een beroep doen op de directeur van mijn onderwijsinstelling en op een universiteitsprofessor waar ik dikwijls ten huize kwam, om de ware toedracht van de zaken aan de burgemeester uiteen te zetten. Nadien werd ik zeer vriendelijk door de burgemeester ontvangen en werd ik in minder dan één minuut van « inciviek » tot « civiek » omgetoverd.

En nu denk ik aan gelijkaardige gevallen van personen die ongeveer hetzelfde tegenkwamen, doch nergens steun kregen en de deur werden gewezen, en die daardoor van hoger onderwijs verstoken zijn gebleven.

Een tweede geval: een paar jaren geleden las ik in *De Standaard* het verhaal van twee vrienden, namelijk Dr. August Borms en de heer Sevens. Onlangs las ik in *De Standaard* een ongeveer gelijkaardig verhaal over dezelfde personen.

Dr. Borms was tegen de taalwetten en pleitte voor een structuurhervorming van België. De heer Sevens was integendeel een unitarist en ijverde voor de geleidelijke verovering van de rechten van de Vlamingen. Ik heb het geluk gehad, na de oorlog als ambtenaar, de dossiers te onderzoeken van de politieke gevangenen evenals van de ambtenaren die uit de administratie verwijderd werden omwille van hun gedrag tijdens de bezetting.

Indien ik ooit de diepste eerbied heb gehad voor daden van heldenmoed, dan is het wel voor de zoon van de heer Sevens, die op een afschuwelijke manier werd gefolterd door de Duitsers maar niettemin stand hield. Velen zouden zijn bezweken. Anderzijds waren er na de oorlog kleine beampten die lid waren geweest van de Unie van Handen Geestesarbeiders die onverbiddelek aan de deur vlogen, terwijl hogere ambtenaren in hetzelfde geval in dienst mochten blijven.

Daartegenover werden er in 1953, bij de wet van 24 december 1953, herzieningscommissies in het leven geroepen ten behoeve van uit de administratie verwijderde ambtenaren. Sommige ambtenaren kregen een gunstig advies van de herzieningscommissie, doch werden uit de dienst gehouden omdat toevallig de regerende minister van een andere politieke overtuiging was dan de ambtenaar met een gunstig advies. Andere ambtenaren, met een ongunstig advies van de herzieningscommissie, werden prompt opnieuw in dienst genomen omdat de regerende minister dezelfde politieke overtuiging had als de ambtenaar.

De heer Leemans treedt als voorzitter op

Omstreeks 1974, dus nog niet zó lang geleden, is er in het Parlement een wet aangenomen op de oorlogsschade ten behoeve van de inwoners van de Oostkantons, waarbij personen die na de oorlog een gevangenisstraf van minder dan vijf jaar hadden opgelopen wegens oorlogsfeiten aanspraak konden maken op 75 pct. oorlogsschadevergoeding.

De Raad van State, afdeling wetgeving, heeft toen advies uitgebracht en vroeg zich af waarom deze maatregel niet werd uitgebreid tot de personen die zich in de andere landsgedeelten in dezelfde omstandigheden bevonden. De regering van toen ging daar evenwel niet op in en de wet met een discriminerend karakter werd goedgekeurd.

Ik kan de voorbeelden ook in de andere richting uitbreiden. Het ene landsgedeelte is het andere niet. Inzake de statuten van nationale erkentelijkheid aarzel ik niet te zeggen dat men bijvoorbeeld in het *Sperrgebiet* en in andere streken veel te streng is geweest bij het uitsluiten,

wegens vrijwillige arbeid, van statuten van nationale erkentelijkheid. Men heeft ook geen rekening gehouden met de dwang of de onmogelijkheid om te werken, anders dan voor de Duitsers. Men heeft, ik herhaal het, deze personen, alhoewel zij geen ander werk konden vinden, wegens vrijwillige arbeid uitgesloten van het genoemde statuut.

Mijnheer de Eerste minister, u kunt over deze zaken heen stappen, doch wees ervan overtuigd dat deze toestanden her en der verbittering blijven zaaien. De verenigingen die ijveren voor amnestie hebben ongelijk zich te ergeren aan bepaalde gerechtvaardigde eisen van vaderlandslievende verenigingen, doch deze laatste hebben in grote mate ongelijk de amnestie te blijven bestrijden. De voorbeelden die ik hierboven heb aangehaald, zijn daarvan het meest schitterende bewijs. Het is uw taak, mijnheer de Eerste minister, de verzoening onder de mensen te brengen. Mag ik desaan gaande nog een sprankeltje hoop hebben?

Mijnheer de Eerste minister, ik heb deze woorden tot u gericht, niet om op een eenzijdige wijze de zaak van de amnestie te belichten, maar wel om op een zeer objectieve wijze datgene wat ik als ambtenaar bij het onderzoek van de dossiers van nationale erkentelijkheid heb beleefd, naar voor te brengen en openbaar te verklaren dat ook daar onrechtvaardigheden zijn gebeurd omdat men geen rekening heeft willen houden met plaatselijke toestanden en aldus personen heeft uitgesloten, die onder de oorlog hebben geleden en die in feite hadden moeten genieten van dit statuut van nationale erkentelijkheid.

Mijnheer de Eerste minister, u zult niet ontkennen dat ik dit probleem hier in alle sereniteit heb uiteengezet. Ik hoop dat u er de nodige aandacht aan zult besteden. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan Eerste minister Martens.

De heer Martens, Eerste minister. — Mijnheer de Voorzitter, ik wil, bij het beantwoorden van de verschillende uiteenzettingen, eerst en vooral de rapporteur danken voor zijn uitstekend werk. Hij heeft een zeer volledig, zeer begrijpelijk en interessant verslag gemaakt van een van de drie sectoren van de begroting van de diensten van de Eerste minister. De kredieten voor het Openbaar Ambt zijn in de Senaat reeds besproken en de sector Wetenschapsbeleid komt straks nog aan de orde.

U zult opgemerkt hebben dat alleen reeds in de zeer beperkte sector van de diensten van de Eerste minister tal van marginale punten worden behandeld waarvan het grote kenmerk is dat ze stelselmatig naar de Eerste minister worden toegeschoven. Volgend jaar is er misschien een nieuwe rubriek: Cultuurpactcommissie. Er is een tijd geweest dat deze rubriek ressorteerde onder de ministers van Cultuur. Thans zijn er grote moeilijkheden om de Cultuurpactcommissie ergens een thuishaven te bezorgen. En zo zal ze wellicht bij de Eerste minister worden ondergebracht.

Ik doe terloops opmerken dat bij regeringsonderhandelingen alle interessante domeinen verdwijnen uit de invloedssfeer van de Eerste minister, omdat er daarvoor wel kandidaten zijn. Typisch voor deze toestand is ook het gewichtig probleem dat de heer Vandezande hier in deze uitermate technisch geworden begroting, heeft behandeld. Hij heeft zulks gedaan op een serene manier. Ik ben het daarmee eens. Hij zal zeker ook kennis hebben genomen van de standpunten die zeer recent werden verspreid en met mij moeten vaststellen dat in dit land de evolutie van de gedachten alsmede de objectieve en serene benadering van bepaalde problemen uitermate veel tijd vergen. Tot daar deze vaststelling bij het begin van mijn antwoord.

De heer Luyten. — Misschien kan de paus volgend jaar een oplossing vinden! (*Men glimlacht.*)

M. Martens, Premier ministre. — Je voudrais répondre brièvement à M. Delmotte.

Il n'est pas exact que le Parlement a été muselé. Je n'ai pas en mémoire le nombre de débats de politique générale que nous avons eus depuis deux ans et demi, en tout cas lors de la discussion d'une déclaration ou d'une communication du gouvernement, lors de la discussion de chaque projet de pouvoirs spéciaux. Il en sera certainement de même lors de l'examen, en séance publique de la Chambre et du Sénat, du projet de loi de redressement.

Il m'arrive de regarder la télévision française. J'ai suivi, par exemple, hier, le débat entre Mme Simone Veil et M. Lionel Jospin dans le cadre de la campagne pour les élections européennes. Un détail m'a frappé: il a été mentionné que des projets extrêmement importants, tant dans le

régime précédent que dans l'actuel, ont été ou sont discutés durant vingt-quatre heures avant d'être adoptés par l'assemblée nationale.

Quand je pense que le dernier projet de loi de pouvoirs spéciaux dont la discussion a débuté aux environs du 1er mai de l'année dernière est seulement devenu loi le 6 juillet 1983! Je songe également au projet de loi de redressement dont l'examen a débuté au cours de la même période de cette année et dont on examine toujours les premiers articles en commission du Budget de la Chambre après pratiquement trois semaines de discussion générale. On ne peut vraiment pas dire qu'on force la main au Parlement. Nos discussions sont extrêmement détaillées et approfondies. Même pendant la période au cours de laquelle nous avons adopté deux projets de loi de pouvoirs spéciaux, nous avons donné l'occasion — et je m'en félicite — d'approfondir la discussion politique.

Monsieur Delmotte, vous avez une fois de plus contesté la base constitutionnelle des pouvoirs spéciaux. Je vous répète que le Conseil d'Etat, dans ses avis, en a accepté le principe en se fondant sur l'article 78 de la Constitution qui prescrit que «le Roi n'a d'autres pouvoirs que ceux que lui attribuent formellement la Constitution et les lois particulières portées en vertu de la Constitution même». Je me dois donc de réfuter vos arguments sur les plans juridique et constitutionnel.

J'admets que le Conseil d'Etat a fait une observation importante, à savoir qu'il ne fallait pas gouverner pendant toute une législature sur base de tels pouvoirs. C'est la raison pour laquelle j'ai formellement déclaré que le gouvernement ne déposera plus de projets de pouvoirs spéciaux pendant la présente législature.

Vous affirmez que notre société a été profondément modifiée pendant ces deux ans et quelques mois de pouvoirs spéciaux. Je signale simplement qu'il en a été de même au cours d'autres périodes de crise économique grave. Je pense, en particulier, au gouvernement van Zeeland qui, avec le même nombre d'arrêtés de pouvoirs spéciaux — quelque trois cents —, a profondément modifié certains aspects de notre société pour répondre au défi de la crise. Il est incontestable que, depuis la première guerre mondiale, le système de pouvoirs spéciaux a été utilisé pendant des périodes de grave crise économique et financière. Cette politique n'est pas liée à un type de gouvernement. Vous savez, en effet, que le gouvernement van Zeeland associait les trois grands partis nationaux et comprenait des hommes nouveaux pour la plupart, mais appartenant aux trois grandes formations politiques de notre pays.

Je me réjouis que l'actuelle coalition ait pu, au cours de cette législature, mener une politique de redressement qui, incontestablement, a porté ses fruits.

Ce matin, j'ai pu comme les autres auditeurs, prendre connaissance, lors du journal parlé de la BRT, d'un rapport du Fonds monétaire international indiquant les progrès de l'économie belge au cours de l'année 1983. Il y a d'autres indices encore.

M. Deworme. — Qui est le président de ce Fonds?

M. Martens, Premier ministre. — Cela n'a aucune importance!

M. Deworme. — Il pourrait y avoir certaines corrélations.

M. Martens, Premier ministre. — L'homme clé de cette institution est M. de Larosière, au jugement extrêmement sévère, et dont l'objectivité ne peut être mise en doute.

Autre élément important: j'ai pris connaissance dans le *Financieel-Economische Tijd*, des dernières statistiques relatives aux investissements et à l'emploi dans notre pays. Je me bornerai à en faire la synthèse.

Onder de titel «Konjunkturopleving was begin 1984 zeer krachtig» lezen wij in de *Financieel-Economische Tijd* van vandaag:

«Maakt België in de lente van 1984 een zeldzame en door alle economische instituten totaal onderschatte konjunkturopleving mee? Vrijwel alle tot nu toe vrijgekomen economisch conjuncturele indicatoren over 1984 wijzen alvast in die richting. Naast omzet, investeringen en produktie wijzen ook de jongste werkloosheidscijfers op een veel forser daling dan seizoenmatig kon verwacht worden. De werkloosheid in het land is immers teruggevallen op het peil van 1983 op amper 1 pct. na. Een sectoriële opsplitsing van het herstel leert dat het vooral de grote sectoren zijn zoals metaalverwerking en scheikunde, die nu de kar trekken. De textielsector spant evenwel de kroon met een verdubbeling van de investeringen voor januari en februari 1984 vergeleken met 1983, met één kwart meer omzet over diezelfde periode en met een 4 pct. hogere produktie in de periode december 1983/februari 1984 vergeleken met één jaar eerder.

Uit de regionale opdeling van de productiecijfers voor februari 1984 blijkt dat het herstel vooral in Wallonië nu ook volop op gang komt. Een recent onderzoek over de exportactiviteiten van de KMO bracht eveneens aan het licht dat alvast wat de KMO betreft, Wallonië ontwaakt. » Zo gaat het artikel verder. Het bevat ook cijfers en tabellen. Ik raad u werkelijk aan het te lezen.

Ces chiffres sont basés sur un examen sérieux de toutes les indications dont disposent les instituts économiques. Je suppose que vous vous réjouirez d'apprendre que les investissements, la production, l'emploi et en fait, la situation économique dans son ensemble, s'améliorent de manière sensible et, pour la première fois, en Région wallonne.

Je suis heureux de constater que la politique menée par l'actuel gouvernement a produit les résultats escomptés.

M. Delmotte. — Je prends bonne note, monsieur le Premier ministre, des indications que vous venez de fournir. Elles sont nouvelles, comme les commentaires du journal auquel vous venez de faire référence. Nous procéderons à l'examen de ces divers éléments au cours des prochains jours et vous tiendrons au courant des réactions que nous pourrions avoir à leur égard. Pour l'instant, je me borne à en prendre acte.

M. Cooreman. — Très bien!

M. Martens, Premier ministre. — En ce qui concerne le chômage, nous disposons déjà d'éléments extrêmement positifs. Avant d'avoir connaissance des informations que j'ai citées et que j'ai reprises d'un article du *Financieel-Economische Tijd*, nous savions que, du 1er mai 1983 au 1er mai 1984, le nombre de chômeurs n'avait augmenté que de 6 550 unités et que celui des jeunes chômeurs avait diminué de 10 000 unités pendant la même période de douze mois. Ces chiffres ne sont pas contestables.

M. Deworme. — La prolongation de la scolarité jusqu'à dix-huit ans a joué un rôle.

M. Martens, Premier ministre. — Elle aurait eu pour effet une diminution de 10 000 chômeurs sur un an? C'est impossible.

M. Deworme. — Nous vous donnerons des chiffres.

M. Martens, Premier ministre. — Et même si cette diminution était le résultat de cette mesure, n'oubliez pas que c'est ce gouvernement qui l'a décidée.

Mme Remy-Oger. — Elle arrange bien les familles!

M. Martens, Premier ministre. — N'est-elle pas intéressante pour la formation professionnelle des jeunes?

M. Deworme. — Nous ne contestons pas le fait qu'elle peut avoir des retombées intéressantes au niveau de la formation des jeunes. Ce que nous disons, c'est que cette mesure vient précisément au moment où le gouvernement en a besoin pour faire diminuer le nombre de chômeurs, des jeunes en particulier.

M. Cooreman. — Cela n'a rien à voir.

M. Martens, Premier ministre. — M. Delmotte a profité de la discussion de mon budget — et je le comprends très bien — pour étudier de façon plus approfondie la politique du gouvernement. Je crois toutefois que ce débat doit continuer à être mené en toute objectivité...

M. Delmotte. — C'est ce que je fais.

M. Martens, Premier ministre. — ... et que tous, dans ce Sénat, y compris les membres de l'opposition, reconnaîtront que la prolongation de la scolarité ne peut qu'être bénéfique à notre jeunesse.

M. Delmotte. — Sans aucun doute.

M. Martens, Premier ministre. — Vous avez parlé aussi, monsieur Delmotte, du redressement des finances publiques.

J'insiste de nouveau sur l'impérieuse nécessité de cet effort. Notre déficit atteint toujours 13 p.c. de notre PNB, alors qu'en France, il n'est que de 3 p.c. de celui-ci. M. Mitterrand, avec qui j'ai de fréquents contacts lors des sommets européens et dans d'autres occasions, estime que c'est grâce à la politique qu'il mène que le déficit des finances peut être maintenu à ce taux extrêmement bas.

La Belgique — et M. Cooreman l'a souligné à juste titre — ne pourra pas sortir de la crise économique si elle n'a pas le courage de ramener le déficit de ses finances publiques à un taux acceptable. Nous avons l'ambition, en deux ans et neuf mois, de ramener notre déficit à la moyenne européenne. Sept p.c. c'est encore énorme. Si, le 1er janvier 1987, quel que soit alors le gouvernement, nous pouvions commencer l'année budgétaire avec un tel taux, cela signifierait que nous aurions encore un déficit de 300 milliards; une centaine de milliards d'investissements et quelque 200 milliards de dépenses courantes qui seront encore financés par l'emprunt. Même après l'effort considérable que propose le gouvernement pour le redressement des finances publiques, nous ne serons donc pas encore dans une position comparable à celle de la France, de la République fédérale d'Allemagne ou des Pays-bas, dont les finances publiques n'accusent qu'un déficit de 2 à 3 p.c. du PNB. L'effort demandé est donc bien nécessaire.

J'en arrive à un autre point, monsieur Delmotte. Nous ne menons pas une politique conservatrice.

Nous ne sommes pas un gouvernement conservateur, mais un gouvernement de coalition dont le programme comporte des éléments qui émanent de tous les partis et des deux grandes familles politiques associées dans ce gouvernement.

Il est inexact de dire que nous menons une politique conservatrice. Nous avons toujours veillé, dans nos efforts de redressement et de modération, à ne pas toucher au salaire minimum, quand nous avons modifié l'indexation, ni aux minima en ce qui concerne la sécurité sociale. Je l'ai souligné à cette tribune, lors du débat du mois de mars. Nous avons respecté cette promesse et gardé cette ligne de conduite.

En ce qui concerne la concertation sociale, il est incontestable, et tous les partenaires de la concertation sociale le reconnaissent comme un élément positif, que les patrons ont consenti un geste permettant la discussion, la concertation et même plus, la négociation.

M. Seeuws. — Il s'agit de promesses.

M. Martens, Premier ministre. — J'ai toujours été un partisan de l'accord interprofessionnel, de l'accord social, et je note comme un élément positif que la Fédération des entreprises belges s'est engagée en 1984 dans une voie qui permet de négocier la période de 1985-1986.

Je profite de cette occasion pour répéter, car je l'ai dit publiquement déjà par le biais des médias, qu'il ne peut s'agir, à mon sens, que d'un élément positif.

Enfin, vous avez évoqué, monsieur Delmotte, nos relations communautaires. Je vous dirai simplement deux choses.

Premièrement, les comités ministériels des secteurs nationaux, dans la Région flamande et dans la Région wallonne, ont été constitués et composés, et donc, des ministres wallons, d'une part, des ministres flamands, d'autre part, vont délibérer sur chaque dossier relatif aux secteurs nationaux avant que le Conseil des ministres, le CMCES ou même les ministres compétents prennent une décision.

Pour la Région bruxelloise, c'est l'exécutif bruxellois qui exerce cette compétence.

Deuxièmement, en ce qui concerne la restructuration et le redressement de la société Cockerill-Sambre, on est en train de bouger. M. Gandois a accepté non seulement la responsabilité d'établir un rapport, mais aussi celle d'appliquer ses conclusions. Vous le savez très bien, le redressement de Cockerill-Sambre est enfin en cours, après tant d'années de doutes, d'hésitations et de fuites des responsabilités. Je n'hésite pas à le dire aujourd'hui: « Men heeft de hand aan de ploeg geslagen en is begonnen met de reële herstructurering van Cockerill-Sambre. »

Il ne s'agit pas d'un élément négatif, mais bien d'un élément positif.

J'espère, dès lors, parce que cela s'avère capital pour le pays et pour la Région wallonne, que cet effort de redressement réussira, et j'ai d'ailleurs la conviction que M. Gandois aboutira dans la restructuration de cette entreprise importante.

Ik kom nu tot de opmerkingen van de heer Cooreman. Ik ben het fundamenteel eens met de grond van zijn uiteenzetting, niet alleen met het economische aspect ervan, maar ook met zijn opmerking dat elke uitgave van de Staat kritisch moet worden bekeken. Hij heeft terecht opgemerkt dat het enorme deficit van 500 miljard dit jaar, dat tegen 1 januari 1987 progressief zal worden verminderd tot 300 miljard, niet door een verhoging van de belastingen kan worden weggewerkt, zoals men soms al te simpel beweert. Wij hebben deze methode afgewezen in het regeerakkoord. Dit belangrijk element wilde ik hier onderstrepen.

De heer Cooreman heeft ook twee precieze opmerkingen gemaakt. Een eerste opmerking ging over de rechtstreekse subsidiëring van de pers. Er is ook een enorme onrechtstreekse subsidiëring, onder meer via de posttarieven, die veel belangrijker is dan de rechtstreekse. Wij hebben de vorige jaren de rechtstreekse subsidiëring verminderd van 235 tot 161 miljoen per jaar. Ik heb mij in de Senaat bij een vorige gelegenheid ertoe verbonden deze rechtstreekse subsidiëring evenwel in stand te houden om aldus het pluralisme in de voorlichting van de bevolking te kunnen handhaven. U kunt trouwens merken dat de steun niet wordt verdeeld op basis van het aantal lezers, maar wel op basis van criteria die een pluralistische opiniepers leefbaar maken. Er is echter een inspanning gedaan om ook op dit terrein de uitgaven van de overheid te verminderen.

De heer Vandezande. — Hoe zit het met de weekbladpers?

De heer Martens, Eerste minister. — Ik zal het daarover hebben in mijn antwoord op uw vragen, mijnheer Vandezande.

Met betrekking tot de steun aan de vakbonden bevindt er zich een goede uitleg op pagina 17 van het verslag van deze begroting, sector Openbaar Ambt. Ik veroorloof mij ter zake het verslag te citeren, met het antwoord van de staatssecretaris van het Openbaar Ambt tijdens de bespreking in de commissie over het syndicaal statuut. In dit verband lees ik in het verslag:

«Een lid herinnert aan het standpunt van zijn partij waarbij in de openbare sector syndicale verkiezingen zouden moeten worden georganiseerd precies zoals men dat kent in de privé-sector. Daarbij aansluitend stellen verschillende leden vragen nopens de rubrieken van de begroting die betrekking hebben op de syndicale premie.

De staatssecretaris van het Openbaar Ambt kan alleen maar bevestigen dat het syndicaal statuut nog niet zo lang geleden in het Parlement werd goedgekeurd en dat momenteel druk wordt gewerkt aan de uitvoeringsmaatregelen van dit statuut. Inzake de vakbondspremie herinnert hij aan de wet van 1 september 1980 waarbij een fonds werd opgericht dat de betaling van deze premie moet verzekeren enerzijds, aan het personeel van de ministeries en anderzijds, aan het personeel van de parastatalen en ondergeschikte besturen. In antwoord op de vraag van een lid verklaart hij over geen concrete gegevens te beschikken nopens de juiste verhouding die er bestaat tussen de uitgekeerde premies en de betaalde syndicale bijdragen, daar het lidgeld per vakbond kan verschillen.

De staatssecretaris wijst erop dat de commissie voor de vakbondspremies samengesteld is en operationeel wordt. Ze is samengesteld uit drie magistraten. Dezelfde magistraten zullen de «tellingcommissie» voorzien in het syndicaal statuut, uitmaken.» Ik weet dit zeer precies, want ik heb deze drie magistraten in mijn kantoor ontvangen om ze officieel te installeren. Ik heb toen de gelegenheid gehad langdurig dit probleem met hen te bespreken.

De staatssecretaris heeft dan verder een hele reeks gegevens opgesomd over de toestand van het Fonds voor syndicale premies. Het is belangrijk dat wij het syndicaal statuut uitbouwen, inbegrepen deze commissie van drie magistraten die met een belangrijke controle is belast.

De heer Debussère. — Mijnheer de Eerste minister, u antwoordt niet op de vraag van de heer Cooreman over het betalen van syndicale premies.

De heer Martens, Eerste minister. — Dat antwoord staat in het verslag.

De heer Debussère. — Ik zie toch niet goed het verband.

De heer Martens, Eerste minister. — U moet het verslag lezen vanaf bladzijde 17, waar het gaat over het openbaar ambt.

Zo kom ik tot de vraag van de heer Vandezande betreffende het Hoog Comité van toezicht. Deze instelling hangt af van de Eerste minister, zoals de parketten afhangen van de minister van Justitie, dit wil zeggen louter administratief en organisatorisch. Ik kan geen instructies geven inzake de uitvoering van de wettelijke opdrachten van het Hoog Comité. Ik heb dit vanzelfsprekend nooit gedaan en het ligt bovendien ook niet in mijn bedoeling dat te doen.

Het Hoog Comité van toezicht treedt op zoals de parketten en de onderzoeksrechters. Zoals ik het ook in het verslag heb laten opnemen, blijkt dat onderzoeksrechters steeds meer een beroep doen op het Hoog Comité van toezicht wanneer het gaat om gespecialiseerde zaken in gerechtelijke onderzoeken. Het is evident dat het Hoog Comité dezelfde principes toepast als de gerechtelijke overheden wanneer zij met een dergelijk onderzoek worden belast.

Een tweede vraag van de heer Vandezande had betrekking op de steun aan de opiniepers. Ik heb daarstraks reeds gesproken over de steun aan de opiniedagbladen. Ik heb reeds verschillende keren de vertegenwoordigers van de weekbladpers ontvangen. Tevens werden initiatieven genomen om het mediabeleid in het algemeen, met daarin begrepen de situatie van de opinieweekbladen, grondig te bespreken.

Bij vorige gelegenheden, evenals bij de behandeling van mijn begroting in de commissie heb ik er andermaal de nadruk op gelegd dat de problemen waarmee wij worden geconfronteerd, grotendeels in de bevoegdheid vallen van de gemeenschappen. Enkel het uitzenden over radio en televisie van handelspubliciteit en van mededelingen van de nationale regering behoort nog tot onze bevoegdheid. Indien de gemeenschappen initiatieven nemen op het gebied van het uitzenden van handelspubliciteit, is de centrale regering ertoe bereid ter zake de nationale wetgeving die het voeren van handelspubliciteit op radio en televisie verbiedt, te wijzigen. Zolang noch de Vlaamse, noch de Franse, noch de Duitstalige Gemeenschap het initiatief nemen om via hun radio en televisie, waarvoor zij uitsluitend bevoegd zijn, de mogelijkheid te scheppen tot het uitzenden van handelspubliciteit, is er geen aanleiding voor de centrale overheid om de wet ter zake te wijzigen.

Bovendien rijst de vraag of de steun aan de dagbladpers en ook aan de weekbladen, zoals u voorstelt, mijnheer Vandezande, geen bevoegdheid is van de gemeenschappen. Daarom hebben wij, nu reeds meer dan twee jaar geleden, ook voorgesteld dit aspect te onderzoeken in een groot beraad over het mediabeleid en ter zake een overlegorgaan te creëren waarbij ook de gemeenschappen zouden betrokken zijn. Ik stel vast dat na twee jaar, ter zake praktisch geen vragen werden gesteld, zodat het uitermate moeilijk is in overleg met degenen die daarvoor bevoegd zijn, het mediabeleid grondig te bespreken. Het is ook in dat kader dat uw vraag moet worden behandeld.

Ik ben bereid nogmaals contact te nemen met alle betrokkenen, met de gemeenschappen, de vertegenwoordigers van de geschreven pers en met de vertegenwoordigers van onze radio en televisie-instellingen ten einde na te gaan of daar een concrete behoefte bestaat.

Ik moet vaststellen dat het blijkbaar niet zo gemakkelijk is de discussie over het geheel van het mediabeleid van de grond te krijgen, wellicht omdat de bevoegdheden en de verantwoordelijkheden verspreid zijn over verschillende instellingen en verschillende groepen. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Hiermee is de bespreking van het luik «Kredieten Eerste minister» beëindigd.

Vanmiddag te 14 uur, vatten wij de bespreking aan van het luik «Kredieten Wetenschapsbeleid en -programmatie».

Nous sommes arrivés à la fin de la discussion du volet «Crédits Premier ministre».

Cet après-midi, à 14 heures, nous entamerons la discussion du volet «Crédits Politique et programmation scientifiques».

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(*La séance est levée à 11 h 50 m.*)

(*De vergadering wordt gesloten te 11 u. 50 m.*)